

Tertialvis statistikk fra spesialisthelsetjenesten - Norsk pasientregister

Type data	Aktivitetsdata
Sektor	Somatikk
Periode	1. tertial 2020
Register	Norsk pasientregister
Dato publisert	26.6.2020

Aktivitetsdata for somatiske sykehus

Hovedtall for 1. tertial 2020 med endring fra 1. tertial 2019

- 240 000 døgnopphold, som var en nedgang på 11,9 prosent
- 100 000 dagbehandlinger, som var en nedgang på 17,6 prosent
- 1 948 000 polikliniske kontakter, som var en nedgang 11,4 prosent
- For offentlig finansiert aktivitet i private sykehus er det en nedgang i alle omsorgsnivå

Norsk pasientregister (NPR) er et sentralt helseregister med opplysninger om alle som venter på, eller har fått behandling, i spesialisthelsetjenesten. Nedenfor presenteres hovedtall for aktiviteten ved de somatiske sykehusene for de fire første månedene i 2020.

Sykehusene gjør etterregistrering og korreksjoner på datagrunnlaget i løpet av året. Tallene som presenteres i notatet må derfor anses som foreløpige, og vil kunne avvike fra kommende publikasjoner vedrørende aktiviteten i 2020.

Aktivitetsnivå og antall pasienter

Antall opphold/kontakter og antall pasienter rapportert fra somatisk spesialisthelsetjeneste har gått ned i 1. tertial 2020 sammenlignet med 1. tertial 2019. Dette kan blant annet skyldes situasjonen knyttet til covid-19, hvor planlagt aktivitet ble redusert.

Tabell 1. Antall pasienter og opphold/kontakter etter type opphold og innleggelsesmåte i somatiske sykehus 1. tertial 2020. Prosent endring fra 1. tertial 2019.

	Antall opphold/kontakter		Antall pasienter*	
	1. tertial 2020	Endring, prosent	1. tertial 2020	Endring, prosent
Antall pasienter totalt	-	-	1 018 818	-8,3
<i>Type opphold/kontakt*</i>				
Døgnopphold**	240 795	-11,9	188 847	-10,7
Planlagt behandling	66 341	-24,1	59 078	-22,9
Øyeblikkelig hjelp	174 044	-6,2	141 428	-5,6
Dagbehandling	100 916	-17,6	89 081	-16,8
Polikliniske kontakter	1 947 781	-11,4	917 170	-8,6

* Mange pasienter har flere typer opphold, derfor vil summen av antall pasienter på henholdsvis døgnopphold, dagbehandlinger og polikliniske kontakter, være høyere enn totalsummen av antallet pasienter i tabellen.

** Her er 410 opphold kodet med innleggelsesmåte *Tilbakeføring av pasient fra annet sykehus*. Skal benyttes der pasienten returnerer etter behandling i annet sykehus.

Om lag 1 000 000 pasienter ble behandlet ved somatiske sykehus i 1. tertial 2020, en nedgang på 8,3 prosent fra tilsvarende periode i 2019.

189 000 pasienter hadde minst ett døgnopphold i 1. tertial 2020, en nedgang på 10,7 prosent fra samme periode året før. Det var 241 000 døgnopphold i 1. tertial 2020, en nedgang på 11,9 prosent sammenlignet med tilsvarende periode i 2019. Det var en nedgang i både planlagt behandling og øyeblikkelig hjelp. Antall døgnopphold gikk ned omtrent like mye i alle helseregioner

I overkant av 89 000 pasienter fikk minst en dagbehandling i 1. tertial 2020. Det var 16,8 prosent færre pasienter enn i 1. tertial 2019. Det ble registrert 101 000 dagbehandlinger, som var en nedgang på 17,6 prosent sammenlignet med 1. tertial 2019. Antall dagbehandlinger gikk ned i alle helseregioner, med minst nedgang i Helse Midt.

Om lag 917 000 pasienter fikk helsehjelp på poliklinisk nivå, og det ble registrert 1 948 000 polikliniske kontakter i 1. tertial 2020. Sammenlignet med tilsvarende periode i 2019, var det en nedgang i både antall pasienter og kontakter. Antall polikliniske konsultasjoner gikk ned omtrent like mye i alle helseregioner.

Offentlig finansiert aktivitet ved private sykehus

Nedenfor er tall fra offentlig finansiert aktivitet ved private sykehus. Oppholdene er også inkludert i tabell 1. I 1. tertial 2020 var det 1 500 døgnopphold og 5 700 dagbehandlinger ved private sykehus. Både antall døgnopphold og antall dagbehandlinger gikk ned sammenlignet med 1. tertial 2019.

Det ble registrert 28 000 offentlig finansierte polikliniske kontakter ved private sykehus i 1. tertial 2020. Det var en nedgang sammenlignet med tilsvarende periode i 2019.

Døgnopphold ved private sykehus utgjorde 0,6 prosent av totalt antall døgnopphold i spesialisthelsetjenesten. Tilsvarende andel for dagbehandlinger og polikliniske kontakter var på

henholdsvis 5,6 prosent og 1,4 prosent. Aktiviteten ved private rehabiliteringsinstitusjoner er ikke medregnet i disse tallene.

Den store variasjonen i offentlig finansierte opphold skyldes endringer i avtaler for private sykehus, samt feil i registrering og rapportering til NPR.

Tabell 2. Antall offentlige finansierte opphold og kontakter ved private sykehus etter type opphold i 1. tertial 2020. Prosentvis endring fra 2019.

Type opphold	1. tertial 2019	Endring
Døgnopphold	1 527	-13,3
Dagbehandling	5 662	-16,8
Polikliniske kontakter	27 840	-22,7

Norsk Pasientklassifisering (NPK)

For 2020 har NPR brukt NPK (Norsk pasientklassifisering), som er en programvare som blant annet gjennomfører DRG-gruppering og poengberegning av aktivitetsdata fra sykehus i henhold til ISF-regelverket¹. Hvis en pasient har opphold ved flere avdelinger ved samme institusjon i løpet av samme innleggelse eller har flere legekontakter samme dag aggregerer NPK disse til et sykehusopphold.

Definisjoner

Det er sykehusopphold som er datagrunnlaget for dette notatet. Et opphold er enten døgnopphold, dagbehandling eller poliklinisk kontakt. Døgnopphold er innleggelser med en eller flere overnattinger. Dagbehandling er dagkirurgi eller innleggelser med 0 liggedager. Skillet mellom døgnopphold og dagbehandling er knyttet til om det foreligger en overnatting eller ikke, dvs om dato for utskrivning er lik innleggsdato eller ikke. Dette betyr at opphold hvor pasienten legges inn på kvelden og utskrives tidlig neste morgen vil bli definert som et døgnopphold, mens en pasient som legges inn på morgenen og utskrives på kvelden samme dag vil bli kategorisert som en dagbehandling. Polikliniske kontakter defineres som konsultasjoner, samt innleggelser ved private sykehus som ikke er gruppert i kirurgisk DRG, som ikke er definert som rehabilitering, kjemoterapi, stråleterapi eller dialyse.

Forskjeller mellom data publisert av Norsk pasientregister og Statistisk sentralbyrå

Aktivitetsdata fra NPR er grunnlag for nasjonal statistikk. Avvik mellom tall publisert av NPR og tall publisert av Statistisk sentralbyrå (SSB) skyldes at SSB i sin statistikk for somatiske sykehus tar ut ikke-bosatte i Norge.

¹ <https://helsedirektoratet.no/finansieringsordninger/innsatsstyrt-finansiering-isf-og-drg-systemet/norsk-pasientklassifisering-npk#generell-informasjon-og-kontakt>